

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

вул. Бастіонна, 9, м. Київ-14, 01601 тел. 284-89-33,

E-mail: info@pfu.gov.ua, сайт www.pfu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00035323

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба України

Пенсійний фонд України надсилає на погодження, проєкт Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (далі – проєкт Закону) та доопрацьований аналіз регуляторного впливу до проєкту Закону з урахуванням зауважень та пропозицій Державної регуляторної служби України.

Просимо погодити проєкт Закону.

- Додатки: 1. Проєкт Закону на 2 арк. в 1 прим.
2. Порівняльна таблиця до проєкту Закону на 4 арк. в 1 прим.
3. Пояснювальна записка до проєкту Закону на 5 арк. в 1 прим.
4. Аналіз регуляторного впливу до проєкту Закону на 15 арк. в 1 прим.
5. Копія повідомлення про оприлюднення проєкту Закону постанови на 1 арк. в 1 прим.
6. Матеріали щодо погодження проєкту Закону Міністерством соціальної політики України на 2 арк. в 1 прим.

**Заступник
Голови правління**

Тетяна КОРОЛЬ

Світлана Антоненко 284 51 27

Король Тетяна Іллівна

КНЕДП - ІДД ДПС

D775709853D075A7D345AA2791A4881C0BA2D9D16C684943AE5AB4CE0111C5B701

23.10.2022

Пенсійний фонд України

23.10.2022

2800-040103-5/44227

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України
“Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне
соціальне страхування”

I. Визначення проблеми

На сьогодні Пенсійний фонд України забезпечує виплату пенсій близько 11 млн пенсіонерів. Середній розмір пенсії по Україні є одним з найнижчих у Європі.

Частина єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок), розподілена на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування, є основним джерелом надходжень до бюджету Пенсійного фонду України. Рівень сплати єдиного внеску зумовлює спроможність Пенсійного фонду України забезпечити своєчасну та в повному обсязі виплату пенсій.

Підвищення дисципліни сплати єдиного внеску, наповнення бюджету Пенсійного фонду України для забезпечення своєчасних та в повному розмірі пенсійних виплат потребують внесення змін до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (далі – Закон).

За даними реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування (далі – реєстр застрахованих осіб), чисельність керівників, яким нараховано заробітну плату на рівні та менше мінімальної, у вересні 2021 року становить 92,4 тис. осіб, з них чисельність керівників, які працюють за основним місцем роботи та яким нараховано заробітну плату на рівні та менше мінімальної, – 40,5 тис. осіб. Середня заробітна плата керівників, які працюють за основним місцем роботи та отримують заробітну плату в розмірі не більше мінімального, становить 2 923,61 грн. При цьому у відповідному періоді, середня заробітна плата штатного працівника по Україні за даними Державної служби статистики України становила 14 239 грн.

Це свідчить про можливу тінізацію заробітної плати, заниження (ухилення) від сплати єдиного внеску.

Загальна чисельність застрахованих осіб з інвалідністю становить 452,6 тис. осіб, з них:

444,3 тис. осіб, яким на заробітну плату (дохід) страхувальником нараховується єдиний внесок у розмірі 8,41 %;

1,0 тис. осіб, яким на заробітну плату (дохід) страхувальником нараховується єдиний внесок у розмірі 5,5 %;

7,4 тис. осіб, яким на заробітну плату (дохід) страхувальником нараховується єдиний внесок у розмірі 5,3 %.

Водночас відповідно до аналізу реєстру застрахованих осіб 8 626 осіб з інвалідністю мають від 2 до 5 робочих місць, 413 осіб мають від 5 до 47 робочих місць (деякі у різних регіонах), а саме:

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

EAF41942DEC3757FD13CB2F9E0CCDECFCA755E61F4925862DEFB56DA4FE00B00

20.10.2022

Пенсійний фонд України

20.10.2022 897/04-16

346 осіб працюють у 5–10 страховальників;
 58 осіб – в 11–30 страховальників;
 3 особи мають 35–39 робочих місць;
 1 особа працює у 47 страховальників.

Разом з тим із загальної чисельності осіб з інвалідністю 46 096 осіб отримують заробітну плату у розмірі більше трьох мінімальних заробітних плат, середня заробітна плата становить близько 34 тис. грн на особу, з них нараховано єдиного внеску у середньому 2,1 тис. грн, що свідчить про недоотримання коштів фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

При цьому кількість підприємств, на яких працюють особи з інвалідністю та отримують заробітну плату у розмірі понад три мінімальні заробітні плати, складає 19 961.

Слід зазначити, що щороку в законі про Державний бюджет України на відповідний рік затверджуються видатки на покриття Пенсійному фонду України недоотриманої суми коштів від застосування пільгового розміру єдиного внеску (8,41 %, 5,3 %, 5,5 %).

Врегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки порядок нарахування та сплати єдиного внеску є предметом виключного регулювання Законом, тому його зміна можлива лише шляхом прийняття відповідного регуляторного акта.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	X	–
Держава	X	–
Суб'єкти господарювання	X	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	X	–

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю державного регулювання, яка буде досягнута завдяки прийняттю запропонованого регуляторного акта, є зменшення тінізації заробітної плати та збільшення надходжень від сплати єдиного внеску.

Це сприятиме збалансуванню бюджету Пенсійного фонду України, наповненню бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, своєчасному та повному обсягу фінансування пенсійних виплат та інших виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, а також зменшенню видатків Державного бюджету України на покриття

Пенсійному фонду України недоотриманої суми коштів від застосування пільгового розміру єдиного внеску.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	Прийняття проєкту сприятиме підвищенню дисципліни сплати єдиного внеску, наповнення бюджету Пенсійного фонду України для забезпечення своєчасного та в повному розмірі пенсійних виплат та детінізації заробітної плати
Альтернатива 2 Залишити чинну норму законодавства без змін	У такому разі існуватиме ризик тінізації заробітної плати, зниження (ухилення) від сплати єдиного внеску, що негативно вплине на наповнення бюджету Пенсійного фонду України

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	Збалансування бюджету Пенсійного фонду України та скорочення видатків Державного бюджету України на покриття Пенсійному фонду недоотриманої суми коштів від застосування пільгового розміру єдиного внеску	Впровадження вимог регуляторного акта не потребує додаткових витрат з бюджету
Альтернатива 2 Залишити чинну норму законодавства без змін	Відсутні	Послаблення платіжної дисципліни зі сплати єдиного внеску, що безпосередньо впливає на наповнення бюджету Пенсійного фонду України

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	Своєчасне та у повному обсязі отримання пенсійних виплат та інших виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням	Відсутні
Альтернатива 2 Залишити чинну норму законодавства без змін	Відсутні	Існують ризики, пов'язані із своєчасністю отримання пенсійних виплат та інших виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць: <i>кількість суб'єктів господарювання, керівники яких отримують заробітну плату менше трьох мінімальних заробітних плат</i>	—	—	—	—	203 408
<i>кількість суб'єктів господарювання, які мають найманих працівників з інвалідністю і які отримують заробітну плату у розмірі більше трьох</i>	—	—	—	—	19 961

<i>мінімальних заробітних плат*</i>					
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	—	—	—	—	100

*Кількість суб'єктів господарювання згідно з інформацією з реєстру страхувальників Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, отримана від Державної податкової служби України в порядку міжвідомчого обміну інформацією, за 2021 рік. Інформація щодо розподілу суб'єктів господарювання на великі, середні, малі та мікро відсутня.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	Дотримання принципів справедливості та рівноправності при застосуванні розмірів єдиного внеску, сплаті єдиного внеску	Незначне збільшення навантаження на фонд оплати праці керівників підприємств та за осіб з інвалідністю, які отримують заробітну плату у розмірі більше трьох мінімальних заробітних плат
Альтернатива 2 Залишити чинну норму законодавства без змін	Мінімізація витрат на оплату праці застрахованих осіб	Відсутні

Чинним законодавством встановлено, що кожний роботодавець, який використовує працю найманих осіб, під час виплати заробітної плати зобов'язаний сплачувати єдиний внесок за кожен найману особу.

Здійснено розрахунок витрат для суб'єктів господарювання, керівники яких отримують заробітну плату менше трьох мінімальних заробітних плат та суб'єктів господарювання, які мають найманих працівників з інвалідністю і які отримують заробітну плату у розмірі більше трьох мінімальних заробітних плат згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	15 753 657 147,5
Альтернатива 2 Залишити чинну норму законодавства без змін	10 345 804 309,9

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	4	Дасть змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання з відсутністю додаткових витрат з боку держави
Альтернатива 2 Залишити чинну норму законодавства без змін	2	Залишити проблему невирішеною не дозволить досягнути поставлених цілей державного регулювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	Забезпечить наповнення бюджету Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування з метою своєчасного та у повному обсязі	Загальна сума витрат для суб'єктів господарювання становитиме за рік 15 753 657 147,5 грн	Дає змогу досягти поставлених цілей державного регулювання без додаткових витрат з боку держави та з незначними витратами з боку суб'єктів господарювання

	<p>фінансування пенсійних виплат та інших виплат за соціальним страхуванням; детінізацію заробітної плати. Зменшення видатків Державного бюджету України на покриття Пенсійному фонду недоотриманої суми коштів від застосування пільгового розміру єдиного внеску. Для суб'єктів господарювання дотримання принципів справедливості та рівноправності при застосуванні розмірів єдиного внеску, сплаті єдиного внеску</p>		
<p>Альтернатива 2 Залишити чинну норму законодавства без змін</p>	<p>Мінімізація витрат на оплату праці застрахованих осіб суб'єктами господарювання</p>	<p>Загальна сума витрат для суб'єктів господарювання складатиме за рік 10 345 804 309,9 грн. Можлива тінізація заробітної плати, заниження (ухилення) від</p>	<p>Є неприйнятним, оскільки не дозволить досягти цілей державного регулювання</p>

		сплати єдиного внеску, що негативно впливає на бюджет Пенсійного фонду України, а для громадян – ризику, пов'язані із своєчасністю отримання пенсійних виплат та інших виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням	
--	--	---	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Прийняти запропонований проєкт	Прийняття проєкту акта дозволить досягти зазначених цілей державного регулювання	Відсутні
Альтернатива 2 Залишити чинну норму законодавства без змін	У разі залишення ситуації без змін досягнення зазначених цілей неможливе	Високий рівень ризику. Існує ризик тінізації заробітної плати; зниження (ухилення) від сплати єдиного внеску, що негативно вплине на наповнення бюджету Пенсійного фонду України

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізми дії регуляторного акта.

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проєкту Закону та фактична реалізація його положень.

Запропонований проєкт передбачає внести зміни до Закону, а саме:

встановлення для керівників підприємств, установ, організацій мінімального розміру єдиного внеску з розрахунку трьох розмірів мінімальної заробітної плати, що дозволить підвищити платіжну дисципліну та мінімізувати ризик тінізації заробітної плати;

встановлення зобов'язання щодо сплати єдиного внеску на загальних підставах за осіб з інвалідністю, в яких заробітна плата (дохід) перевищує три розміри мінімальної заробітної плати, із збереженням застосування пільгового розміру єдиного внеску за осіб з інвалідністю (8,41 %, 5,5 %, 5,3 %) до трьох розмірів мінімальної заробітної плати, що дозволить скоротити видатки Державного бюджету України на покриття Пенсійному фонду недоотриманих коштів від застосування пільгового розміру єдиного внеску.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Прийняття проєкту не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

Після прийняття цього регуляторного акта виникне необхідність перегляду та внесення змін Міністерством фінансів України до нормативно-правових актів у частині нарахування та сплати єдиного внеску.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для провадження та виконання вимог регуляторного акта органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування не будуть нести додаткові витрати.

Прийняття регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу). Відповідно розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводився.

Проведено розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання, які підпадають під дію регуляторного акта (додаток 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта), що додається.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта пропонується не обмежувати у часі.
Регуляторний акт діятиме з моменту набрання ним чинності.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта – 223 369;

сума додаткового надходження єдиного внеску, розподіленого на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, до бюджету Пенсійного фонду України – 13,0 млрд грн;

розмір коштів та час, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта, – становить 0,5 год з розрахунку на одну особу; 15 132 972 772,4 грн на рік – на суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий, що забезпечується офіційним оприлюдненням акта на офіційному вебсайті Пенсійного фонду України. Після його прийняття буде оприлюднений також відповідно до вимог чинного законодавства.

Для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі додаткові показники:

чисельність керівників, яким нараховано заробітну плату у розмірі менше трьох мінімальних – 203 408;

чисельність застрахованих осіб з інвалідністю, яким нараховано заробітну плату у розмірі більше трьох мінімальних – 46 096;

сума видатків Державного бюджету України на покриття Пенсійному фонду України недоотриманої суми коштів від застосування пільгового розміру єдиного внеску – 7,8 млрд грн.

Кількісні значення додаткових показників буде визначено статистичним методом під час проведення базового відстеження регуляторного акта.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Пенсійний фонд України буде здійснювати базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта шляхом аналізу статистичних даних у строки, встановлені статтею 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Базове відстеження результативності здійснюватиметься через один рік після набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через один рік після проведення базового відстеження.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється раз на три роки, починаючи із дня виконання заходів з повторного відстеження.

У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань під час проведення аналізу показників дії цього акта ці питання будуть вирішені шляхом внесення відповідних змін.

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПІНУС

Додаток 1
до Аналізу регуляторного впливу до проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”

ВИТРАТИ
на одного суб’єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта
(Альтернатива 1)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п’ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, грн	0,00	0,00
2	Податки та збори (зміна розміру податків / зборів, виникнення необхідності у сплаті податків / зборів), грн <i>для керівників – розмір єдиного внеску з розрахунку менше трьох розмірів мінімальної заробітної плати</i> $(19500,01 \text{ грн}^* - 7535,18 \text{ грн}) \times 22 \% = 2632,26 \text{ грн}$ <i>(7535,18 грн – середня заробітна плата керівників, які отримували менше трьох мінімальних заробітних плат)</i> <i>за осіб з інвалідністю, в яких заробітна плата (дохід) перевищує три розміри мінімальної заробітної плати</i> $(34\ 186,03 \text{ грн} - 19500,01 \text{ грн}^*) \times 22 \% = 3\ 230,92 \text{ грн}$ <i>(34\ 186,03 грн – середня заробітна плата осіб з інвалідністю, які отримували більше трьох мінімальних заробітних плат)</i>	31 587,1	157 935,6
3	Витрати, пов’язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, грн <i>Складання та подання звітності:</i> <i>0,5 год (30 хв) x 84,64 грн/год* = 42,32 грн</i>	169,3	846,4
4	Витрати, пов’язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень / приписів	0,00	0,00

	тощо), грн		
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), грн	0,00	0,00
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), грн	0,00	0,00
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, грн	0,00	0,00
8	Інше (уточнити), грн	0,00	0,00
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), грн	70 527,5	352 637,5
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць кількість суб'єктів господарювання, керівники яких отримують заробітну плату менше трьох мінімальних заробітних плат з розрахунку: 1 керівник на 1 суб'єкт господарювання – 203 408 кількість суб'єктів господарювання, на яких працюють особи з інвалідністю, яким нараховано заробітну плату більше трьох розмірів мінімальної заробітної плати – 19 961	223 369	–
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), грн	15 753 657 147,5	78 768 285 737,5

ВИТРАТИ

**на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта**

(Альтернатива 2)

Порядко вий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, грн	0,00	0,00
2	<p>Податки та збори (зміна розміру податків / зборів, виникнення необхідності у сплаті податків / зборів), грн</p> <p><i>для керівників – розмір єдиного внеску з розрахунку менше трьох розмірів мінімальної заробітної плати</i></p> <p>7535,18 грн x 22 % = 2632,26 грн (7535,18 грн – середня заробітна плата керівників, які отримували менше трьох мінімальних заробітних плат; 22% – ставка єдиного внеску за застраховану особу)</p> <p><i>за осіб з інвалідністю, в яких заробітна плата (дохід) перевищує три розміри мінімальної заробітної плати</i></p> <p>34 186,03 грн x 6,4 % = 2 187,9 грн (34 186,03 грн – середня заробітна плата осіб з інвалідністю, які отримували більше трьох мінімальних заробітних плат; 6,4% – середня ставка єдиного внеску за осіб з інвалідністю)</p>	19 892,9	99 464,4
3	<p>Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, грн</p> <p><i>Складання та подання звітності:</i></p>	169,3	846,4

	<i>0,5 год (30 хв) x 84,64 грн/год* = 42,32 грн</i>		
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень / приписів тощо), грн	0,00	0,00
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), грн	0,00	0,00
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), грн	0,00	0,00
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, грн	0,00	0,00
8	Інше (уточнити), грн	0,00	0,00
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), грн	46 317,1	231 585,5
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць кількість суб'єктів господарювання, керівники яких отримують заробітну плату менше трьох мінімальних заробітних плат з розрахунку: 1 керівник на 1 суб'єкт господарювання – 203 408 кількість суб'єктів господарювання, на яких працюють особи з інвалідністю, яким нараховано заробітну плату більше трьох розмірів мінімальної заробітної плати – 19 961	223 369	-
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), грн	10 345 804 309,9	51 729 021 549,5

**середня заробітна плата – 14 014,00 грн поділити на середню тривалість робочого часу у 2022 році – 165,58 год/місяць.*

Для розрахунку оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання враховується розмір середньої заробітної плати за 2021 рік – 14 014,00 грн, за даними Державної служби статистики України та роз'яснення щодо норми тривалості робочого часу (лист

Міністерства економіки України від 12 серпня 2021 року № 47-03/520 “Про розрахунок норми тривалості робочого часу на 2022 рік”).

З 1 січня 2022 року відповідно до Закону України “Про Державний бюджет України на 2022 рік” розмір мінімальної заробітної плати становить 6 500,00 грн.

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.:(044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 2800-040103-5/7143 від 04.02.2022

Пенсійний фонд України

Про погодження проекту акта

Міністерство соціальної політики опрацювало проект Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” та повідомляє, що погоджує його без зауважень.

Міністр

Марина ЛАЗЕБНА

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта
Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”	
Стаття 7. База нарахування єдиного внеску	Стаття 7. База нарахування єдиного внеску
<p>1. Єдиний внесок нараховується:</p> <p>1) для платників, зазначених у пунктах 1 (крім абзацу сьомого), частини першої статті 4 цього Закону, – на суму нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України “Про оплату праці”, та суму винагороди фізичним особам за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами.</p> <p>для платників, зазначених в абзаці сьомому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, - на</p>	<p>1. Єдиний внесок нараховується:</p> <p>1) для платників, зазначених у пункті 1 (крім абзацу сьомого) частини першої статті 4 цього Закону, – на суму нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України “Про оплату праці”, та суму винагороди фізичним особам за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами. При цьому сума єдиного внеску керівників платників, зазначених в абзацах другому та третьому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, включаючи осіб, на яких покладено виконання відповідних обов’язків, не може бути меншою ніж потрійний розмір мінімального страхового внеску на місяць за кожну таку застраховану особу;</p> <p>для платників, зазначених в абзаці сьомому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, - на суму грошового забезпечення та індексації грошового забезпечення кожної</p>

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

EAF41942DEC3757FD13CB2F9E0CCDECFCA755E61F4925862DEFB56DA4FE00B00

04.02.2022

Пенсійний фонд України

04.02.2022

2800-040103-5/7143

<p>суму грошового забезпечення кожної застрахованої особи, оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, що здійснюється за рахунок коштів роботодавця, та допомоги по тимчасовій непрацездатності, допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами; допомоги, надбавки або компенсації відповідно до законодавства.</p> <p>Нарахування та сплата єдиного внеску за <i>платників, зазначених в абзаці сьомому</i> пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, але не менше мінімального страхового внеску за кожну особу.</p> <p>...</p>	<p>застрахованої особи, оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, що здійснюється за рахунок коштів роботодавця, та допомоги по тимчасовій непрацездатності, допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами; допомоги, надбавки або компенсації відповідно до законодавства.</p> <p>Нарахування та сплата єдиного внеску за осіб, зазначених в абзацах дев'ятому, одинадцятому – тринадцятому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, але не менше мінімального страхового внеску за кожну особу.</p> <p>...</p>
<p>Стаття 8. Розмір єдиного внеску та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування</p> <p>...</p>	<p>Стаття 8. Розмір єдиного внеску та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування</p> <p>...</p>

...

13. Єдиний внесок для підприємств, установ і організацій, фізичних осіб - підприємців, у тому числі тих, які обрали спрощену систему оподаткування, в яких працюють особи з інвалідністю, встановлюється у розмірі 8,41 відсотка визначеної пунктом 1 частини першої статті 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску для працюючих осіб з інвалідністю.

14. Єдиний внесок для підприємств та організацій всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, зокрема товариств УТОГ та УТОС, в яких кількість осіб з інвалідністю становить не менш як 50 відсотків загальної чисельності працюючих, і за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить не менш як 25 відсотків суми витрат на оплату праці, встановлюється у розмірі 5,3 відсотка визначеної пунктом 1 частини першої статті 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску.

Єдиний внесок для підприємств та організацій

...

13. Єдиний внесок для підприємств, установ та організацій, у яких працюють особи з інвалідністю, встановлюється у розмірі 8,41 відсотка визначеної пунктом 1 частини першої статті 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску для працюючих осіб з інвалідністю, яка не перевищує трьох розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом. До бази нарахування єдиного внеску для працюючих осіб з інвалідністю, яка перевищує три розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом, застосовується розмір єдиного внеску, визначений частиною п'ятою цієї статті.

14. Єдиний внесок для підприємств та організацій всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, зокрема товариств УТОГ та УТОС, в яких кількість осіб з інвалідністю становить не менш як 50 відсотків загальної чисельності працюючих і за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить не менш як 25 відсотків суми витрат на оплату праці, встановлюється у розмірі 5,3 відсотка визначеної пунктом 1 частини першої статті 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску, що не перевищує трьох розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом. До бази нарахування єдиного внеску, яка перевищує три розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом, застосовується розмір єдиного внеску, визначений частиною п'ятою цієї статті.

громадських організацій осіб з інвалідністю, в яких кількість осіб з інвалідністю становить не менш як 50 відсотків загальної чисельності працюючих, і за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить не менш як 25 відсотків суми витрат на оплату праці, встановлюється у розмірі 5,5 відсотка визначеної пунктом 1 частини першої статті 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску для працюючих осіб з інвалідністю.

Єдиний внесок для підприємств та організацій громадських організацій осіб з інвалідністю, в яких кількість осіб з інвалідністю становить не менш як 50 відсотків загальної чисельності працюючих і за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить не менш як 25 відсотків суми витрат на оплату праці, встановлюється у розмірі 5,5 відсотка визначеної пунктом 1 частини першої статті 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску для працюючих осіб з інвалідністю, що не перевищує трьох розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом. До бази нарахування єдиного внеску, що перевищує три розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом, застосовується розмір єдиного внеску, визначений частиною п'ятою цієї статті.

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПНУС

“ ___ ” _____ 2022 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України
“Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне
соціальне страхування”

1. Мета

Метою прийняття проєкту акта є підвищення дисципліни сплати єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок), зміцнення фінансової стабільності пенсійної системи.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогодні Пенсійний фонд України забезпечує виплату пенсій близько 11 млн пенсіонерів. Середній розмір пенсії по Україні є одним з найнижчих у Європі.

Частина єдиного внеску є основним джерелом надходжень до бюджету Пенсійного фонду України. Рівень його сплати зумовлює спроможність Пенсійного фонду України забезпечити своєчасну та в повному обсязі виплату пенсій.

Підвищення дисципліни сплати єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, наповнення бюджету Пенсійного фонду України для забезпечення своєчасного та в повному розмірі пенсійних виплат потребують внесення змін до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”.

За даними реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування (далі – реєстр застрахованих осіб), чисельність керівників, яким нараховано заробітну плату на рівні та менше мінімальної, у вересні 2021 року становить 92,4 тис. осіб, з них чисельність керівників, які працюють за основним місцем роботи та яким нараховано заробітну плату на рівні та менше мінімальної, – 40,5 тис. осіб. Середня заробітна плата керівників, які працюють за основним місцем роботи та отримують заробітну плату в розмірі не більше мінімального, становить 2923,61 грн.

Чисельність застрахованих осіб з інвалідністю у вересні 2021 року становить 452,6 тис. осіб, з них:

444,3 тис. осіб, яким на заробітну плату (дохід) страхувальником нараховується єдиний внесок у розмірі 8,41 %;

1,0 тис. осіб, яким на заробітну плату (дохід) страхувальником нараховується єдиний внесок у розмірі 5,5 %;

7,4 тис. осіб, яким на заробітну плату (дохід) страхувальником нараховується єдиний внесок у розмірі 5,3 %.

Водночас відповідно до аналізу реєстру застрахованих осіб 413 осіб з інвалідністю мають від 5 до 47 робочих місць (деякі у різних регіонах), а саме:

346 осіб працюють у 5–10 страхувальників;

58 осіб – у 11–30 страхувальників;

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

EAF41942DEC3757FD13CB2F9E0CCDECFCA755E61F4925862DEFB56DA4FE00B00

04.02.2022

Пенсійний фонд України

04.02.2022

2800-040103-5/7143

3 особи мають 35–39 робочих місць;
1 особа працює у 47 страхувальників.

Це свідчить про можливу тінізацію заробітної плати, заниження (ухилення) від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок).

Слід зазначити, що щороку в законі про Державний бюджет України на відповідний рік затверджуються видатки на покриття Пенсійному фонду України недоотриманої суми коштів від застосування пільгового розміру єдиного внеску (8,41 %, 5,3%, 5,5 %).

3. Основні положення акта

З метою удосконалення процедури формування дохідної частини, зокрема бюджету Пенсійного фонду України, підвищення рівня платіжної дисципліни, проектом акта передбачено:

встановлення для керівників підприємств, установ, організацій мінімального розміру єдиного внеску з розрахунку трьох розмірів мінімальної заробітної плати;

встановлення зобов'язання щодо сплати єдиного внеску на загальних підставах за осіб з інвалідністю, в яких заробітна плата (дохід) перевищує три розміри мінімальної заробітної плати, із збереженням застосування пільгового розміру єдиного внеску за осіб з інвалідністю (8,41 %, 5,5 %, 5,3 %) до трьох розмірів мінімальної заробітної плати.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування”, Закон України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребуватиме додаткових видатків із Державного бюджету України.

Реалізація проекту акта сприятиме збалансуванню бюджету Пенсійного фонду України та наповненню бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування. За прогнозними розрахунками Пенсійного фонду України реалізація Закону забезпечить додаткові надходження від зміни умов сплати єдиного внеску в розмірі 5,5 млрд грн у розрахунку на рік.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує погодження з Міністерством соціальної політики України, Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Державною регуляторною службою України, здійснення цифрової експертизи Міністерством цифрової трансформації України, правової експертизи Міністерством юстиції України.

Проект акта потребує погодження зі Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні та Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Проект акта потребує громадського обговорення відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”.

З метою проведення консультацій з громадськістю з питань реформування та реалізації державної політики проект акта буде оприлюднено на інформаційній сторінці вебпорталу Пенсійного фонду України.

Проект акта потребує погодження з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю, громадською організацією “Всеукраїнська організація Союз осіб з інвалідністю України” та громадською спілкою “Всеукраїнське громадське об'єднання “Національна асамблея людей з інвалідністю України””.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, функціонування і застосування української мови як державної та не потребує погодження відповідних уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, органів місцевого самоврядування, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує проведення експертизи Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект акта не містить положень, що стосуються прав і свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилася.

У проекті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Громадська гендерно-правова експертиза не проводилась.

Проект акта не містить правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. Пенсійним фондом України буде направлено лист до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Проект акта матиме вплив на платників єдиного внеску та осіб, які отримують виплати з бюджету Пенсійного фонду України.

Проект акта є регуляторним.

Реалізація проекту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, та інші сфери суспільних відносин.

Проект акта не стосується питань розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

Прогноз впливу реалізації проекту акта на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Органи державної влади	Позитивний	Збалансування бюджету Пенсійного фонду України, своєчасне та у повному обсязі фінансування пенсій. Скорочення видатків Державного бюджету України на покриття Пенсійному фонду недоотриманої суми коштів від застосування пільгового розміру єдиного внеску
Громадяни (пенсіонери, особи, що отримують страхові виплати за соціальним страхуванням)	Позитивний	Своєчасне та у повному обсязі отримання пенсійних виплат та інших виплат за соціальним страхуванням

Суб'єкти господарювання (платники єдиного внеску)	Позитивний	Дотримання принципів справедливості та рівноправності при застосуванні розмірів єдиного внеску, сплаті єдиного внеску
	Негативний	Незначне збільшення навантаження на фонд оплати праці керівників підприємств та за осіб з інвалідністю, які отримують заробітну плату у розмірі більше трьох мінімальних заробітних плат

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

“ ___ ” _____ 2022 р.

Євгеній КАПІНУС

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

“ ”

2022 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

І. Внести до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2–3, ст. 11 із наступними змінами) такі зміни:

1. У пункті першому частини першої статті 7:

абзац перший доповнити новим реченням такого змісту: “При цьому сума єдиного внеску керівників платників, зазначених в абзацах другому та третьому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, включаючи осіб, на яких покладено виконання відповідних обов’язків, не може бути меншою ніж потрійний розмір мінімального страхового внеску на місяць за кожну таку застраховану особу”;

абзац другий після слів “на суму грошового забезпечення” доповнити словами “та індексації грошового забезпечення”;

в абзаці третьому слова “платників, зазначених в абзаці сьомому” замінити словами “осіб, зазначених в абзацах дев’ятому, одинадцятому – тринадцятому”;

2. Частини тринадцяту та чотирнадцяту статті 8 викласти у такій редакції:

“13. Єдиний внесок для підприємств, установ та організацій, у яких працюють особи з інвалідністю, встановлюється у розмірі 8,41 відсотка визначеної пунктом 1 частини першої статті 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску для працюючих осіб з інвалідністю, яка не перевищує трьох розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом. До бази нарахування єдиного внеску для працюючих осіб з інвалідністю, яка перевищує три розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом, застосовується розмір єдиного внеску, визначений частиною п’ятою цієї статті.

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

EAF41942DEC3757FD13CB2F9E0CCDECFCA755E61F4925862DEFB56DA4FE00B00

04.02.2022

Пенсійний фонд України

04.02.2022

2800-040103-5/7143

14. Єдиний внесок для підприємств та організацій всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, зокрема товариств УТОГ та УТОС, в яких кількість осіб з інвалідністю становить не менш як 50 відсотків загальної чисельності працюючих і за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить не менш як 25 відсотків суми витрат на оплату праці, встановлюється у розмірі 5,3 відсотка визначеної пунктом 1 частини першої статті 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску, що не перевищує трьох розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом. До бази нарахування єдиного внеску, яка перевищує три розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом, застосовується розмір єдиного внеску, визначений частиною п'ятою цієї статті.

Єдиний внесок для підприємств та організацій громадських організацій осіб з інвалідністю, в яких кількість осіб з інвалідністю становить не менш як 50 відсотків загальної чисельності працюючих і за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить не менш як 25 відсотків суми витрат на оплату праці, встановлюється у розмірі 5,5 відсотка визначеної пунктом 1 частини першої статті 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску для працюючих осіб з інвалідністю, що не перевищує трьох розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом. До бази нарахування єдиного внеску, що перевищує три розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом, застосовується розмір єдиного внеску, визначений частиною п'ятою цієї статті.”.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова
Верховної Ради України

Головна / Документи / Регуляторна діяльність / Повідомлення/звіти про оприлюднення проєктів / Повідомлення про оприлюднення проєкту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування"

Повідомлення про оприлюднення проєкту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування"

18 квітня 2022

Відповідно до статті 9 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" Пенсійний фонд України повідомляє про оприлюднення на сторінці Пенсійного фонду України у соцмережі Фейсбук проєкту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (далі – проєкт Закону).

Проєкт Закону розроблено Пенсійним фондом України з метою підвищення дисципліни сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, зміцнення фінансової стабільності пенсійної системи.

Зауваження та пропозиції до проєкту Закону просимо надсилати протягом місяця з дня його оприлюднення за адресою електронної пошти: ned_pfu@ukr.net.

